

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေ

(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၂၁ ။)

၁၃၇၅ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၉ ရက်

(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ ဤဥပဒေကို သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေ ဟုခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -
 - (က) နိုင်ငံတော် ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ဆိုသည်။
 - (ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဆိုသည်မှာ သဘာဝအလျောက်ဖြစ်စေ၊ လူတို့၏ ပြုမူဆောင်ရွက်မှု၊ မတော်တဆမှု သို့မဟုတ် ပေါ့ဆမှုကြောင့်ဖြစ်စေ မီးလောင်ခြင်း၊ မြေပြိုခြင်း၊ မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ မိုးကြိုးပစ်ခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ မြေငလျင်လှုပ်ခြင်း၊ ဆူနာမီလှိုင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ဆီးနှင်းပြိုကျခြင်း၊ အပူလှိုင်း သို့မဟုတ် အအေးလှိုင်းဒဏ်ခံရခြင်း၊ မီးတောင်ပေါက်ကွဲခြင်း၊ ကမ်းပြိုခြင်း၊ ပင်လယ်ရေကြောင်းအန္တရာယ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်များကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အပင်ရောဂါကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ပျိုးခင်းစိုက်ခင်းများပျက်စီးခြင်း၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုဖြစ်ခြင်း၊ လူ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်များတွင် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ လက်နက်ကိုင်သောင်းကျန်းမှုဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ စက်မှုလုပ်ငန်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဓာတုပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အဏုမြူကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ရေနံယိုဖိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့များယိုစိမ့်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ အန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း အများပြည်သူ၏ အသက်အိုးအိမ်ဥစ္စာပစ္စည်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ လုံခြုံရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး သို့မဟုတ် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဟု သတ်မှတ်သည့် အခြားဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခုလည်း ပါဝင်သည်။
 - (ဂ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုသည်မှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ဆုံးရှုံးမှုများလျော့ပါးနိုင်သမျှ လျော့ပါးရေးအတွက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မကျရောက်မီ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းအပါအဝင်

သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက် သည့်အခါ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအပါအဝင် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးနောက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းရပ်များတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအမံများ ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းများကိုလည်းကောင်းဆိုသည်။

- (ဃ) **သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေး** ဆိုသည်မှာ ကျရောက်လာနိုင်သည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးတို့အတွက် လည်းကောင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခု ကျရောက်သည့်အခါ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးနှင့်ထိရောက်စွာ တုံ့ပြန်နိုင်ရေးတို့အတွက် လည်းကောင်း သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ခံစားရမှုများကို လတ်တလောလျော့ပါးစေရန်နှင့် ရေရှည်လျော့ပါးစေရန် စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို ဆိုသည်။
- (င) **အရင်းအမြစ်** ဆိုသည်မှာ ဘေးသင့်သူများအတွက် လိုအပ်သော လူ့စွမ်းအား၊ စွမ်းအင်တစ်မျိုးမျိုး၊ ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန်၊ ယာဉ်တစ်မျိုးမျိုး၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ ဆက်သွယ်ရေး ပစ္စည်း၊ အဆောက်အအုံ၊ သိုလှောင်ရုံ၊ စားရေရိက္ခာနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးပစ္စည်းများ၊ နေရာနှင့် ငွေကြေးအပါအဝင် ရွှေ့ပြောင်းနိုင် သောပစ္စည်းများနှင့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများကိုဆိုသည်။
- (စ) **အမျိုးသားကော်မတီ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသော အမျိုးသား သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီကို ဆိုသည်။
- (ဆ) **ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်နှင့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့တစ်ခုခုကိုဆိုသည်။
- (ဇ) **အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ** ဆိုသည်မှာ ကုလသမဂ္ဂနှင့် ကုလသမဂ္ဂ လက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရအချင်းချင်း ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ပြည်ပနိုင်ငံများရှိ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများကိုဆိုသည်။
- (ဈ) **နိုင်ငံရပ်ခြားဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ** ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံများအသင်း၊ အာရှ ဒေသနှင့် အခြားဒေသများအတွင်း ဖွဲ့စည်းထားသော အသင်းအဖွဲ့များကို ဆိုသည်။
- (ည) **ဘေးသင့်သူများ**ဆိုသည်မှာသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ခံစားရသူများကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

- (က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ လျော့ပါးရေးအတွက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်များကို စနစ်တကျ ထိရောက်လျင်မြန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်များကို စနစ်တကျ ထိရောက်လျင်မြန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသားကော်မတီနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (ဂ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်တွင်းပြည်ပအစိုးရဌာန၊အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်းကောင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရပ်ခြားဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်းကောင်း ညှိနှိုင်းပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (ဃ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်၊
- (င) ဘေးသင့်သူများအား ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် လူနေမှုဘဝရရှိစေရေးအတွက် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်။

အခန်း (၃)

အမျိုးသား သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ

ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ယင်း၏တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

ဖွဲ့စည်းခြင်း

၄။ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့သည် -

- (က) ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိရောက် အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဒုတိယသမ္မတတစ်ဦးက ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဆောင်ရွက်ပြီး သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သည့် အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ဖွဲ့စည်းသော အမျိုးသားကော်မတီကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၅။ အမျိုးသားကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် မူဝါဒများချမှတ်ခြင်း၊ ယင်းမူဝါဒများနှင့်အညီ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း၊
- (ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းကော်မတီ၊ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီနှင့် အခြားလိုအပ်သော လုပ်ငန်းကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဂ) ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံများကို မှတ်တမ်းပြုစုရေး၊ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များအတွက် ကြိုတင်ကာကွယ်မှု အစီအစဉ်များရေးဆွဲရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ကူညီထောက်ပံ့ရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပြီးနောက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးတို့အတွက် စီမံချက်များရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးဆောင်မှုပေးခြင်း၊
- (ဃ) ကျရောက်ခဲ့သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၏ ပြင်းထန်မှုနှင့် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုပမာဏအပေါ် မူတည်၍ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို အမျိုးသားကော်မတီက သော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ကသော်လည်းကောင်း အဓိကတာဝန်ယူရေးအတွက် ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း၊
- (င) ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့တစ်ခုခု၏ အဖွဲ့ဝင်များသည် ဘေးသင့်သူများထဲတွင် ပါသွားသဖြင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိသည့်အခါ နီးစပ်ရာဒေသများမှ သင့်လျော်သူများပါဝင်သည့် ယာယီဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ယင်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (စ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်ဒေသတွင် ဖြစ်ပေါ်သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အခြေအနေကိုဖော်ပြ၍ အဆိုပါဒေသအား သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်ဒေသဖြစ်ကြောင်း ကြေညာနိုင်ရန် နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ တင်ပြခြင်း၊
- (ဆ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးကို ထိရောက်လျင်မြန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများက ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊

- (ဇ) ကျရောက်သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း၊ စိစစ်ခြင်းနှင့် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ကြိုတင်သတိပေးချက် ထုတ်ပြန်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဗဟိုဌာန တည်ထောင်ခြင်း၊
- (ဈ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အတွက် ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်တွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်သည့်ဒေသရှိ ပြည်သူများကို ဘေးလွတ်ရာသို့ အချိန်မီ ရွှေ့ပြောင်းပေး နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ဒေသအာဏာပိုင်များ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်း၍ စီမံ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ည) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးကို ပိုမိုထိရောက်လျင်မြန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် လိုအပ်ပါကပြည်ပနိုင်ငံများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရပ်ခြား ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဋ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်လို သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရပ်ခြားဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်ပနိုင်ငံများ၊ ပြည်တွင်းရှိ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများအား ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်နိုင်ရန်စိစစ်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (ဌ) ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ကူညီထောက်ပံ့ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သော လူအင်အားနှင့် ပစ္စည်းအင်အားများကို အရန်သင့်အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် စုစည်း ထားရှိသည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် လမ်းညွှန်ခြင်း၊ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းနှင့်ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အားကြီးကြပ်ကွပ်ကဲစေခြင်း၊
- (ဍ) ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ကူညီထောက်ပံ့ရေး လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်လျင်မြန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ကူညီထောက်ပံ့ရေးနယ်မြေများ ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း၊ နယ်မြေ သတ်မှတ်ချက်အရ ကူညီထောက်ပံ့မည့်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်း များနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၏ လူအင်အားနှင့် ပစ္စည်းအင်အား စုစည်းအသုံးပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အား ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲစေခြင်း၊
- (ဎ) ဘေးသင့်သူများအတွက် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်အား အသုံးပြုခပေးပြီး ယာယီ အသုံးပြုရန် ညွှန်ကြားခြင်းနှင့် ဘေးသင့်သူများအား နေရာချထားခြင်း၊
- (ဏ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာသည့်အခါ ဘေးသင့်သူများအား အကူအညီ ပေးနိုင်ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့တပ်ဖွဲ့၊ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့၊ ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့၊ လူမှု အဖွဲ့အစည်းနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများအပြင် လိုအပ်ပါက တပ်မတော်၏ အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- (တ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်ဒေသတွင် လုံခြုံရေးဆောင်ရွက်ပေးရန် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ အင်အားအပြင် လိုအပ်ပါက တပ်မတော်၏အင်အားကိုရယူ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ထ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အရေးပေါ်ဆောင်ရွက်ရသည့် အခြေအနေကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်းနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးသက်သာစေရေး ဆောင်ရွက်မှု များကို ပြည်တွင်းပြည်ပမှ သိရှိနိုင်စေရေးအတွက် လိုအပ်သည့် သတင်းဖြန့်ချိ ပြန်ကြားမှု လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်းကို ကြီးကြပ်လမ်းညွှန်ခြင်း၊
- (ဒ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်ဒေသတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သည့် စားရေ ရိက္ခာနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးပစ္စည်းများ ဖြည့်တင်း ထောက်ပံ့ရေးနှင့် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်ခြင်းမရှိစေရေးတို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့များအား လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (ဓ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်ဒေသတွင် ကောက်ပဲသီးနှံများ ပြန်လည် စိုက်ပျိုးနိုင်ရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ပြန်လည် လုပ်ကိုင်နိုင်ရေး၊ သောက်သုံးရေရရှိရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ လျှပ်စစ်ဓာတ် အားနှင့် ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးနှင့် လူမှုရေးလိုအပ်ချက်များကောင်းမွန်သော အခြေအနေရောက်ရှိရေးတို့ အတွက်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများကိုအဆင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်ပြီးစနစ်တကျအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဦးဆောင်ခြင်း၊
- (န) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို အများပြည်သူတို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိရှိနားလည်ပြီး ပိုမိုပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်လာစေရေးအတွက် ပညာပေးခြင်း၊ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း၊ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊ ဆွေးနွေးပွဲနှင့် ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပရန် ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုပေးခြင်း၊
- (ပ) ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ထောက်ပံ့သည့် ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများနှင့် ငွေကြေးများ သုံးစွဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအတွက် ပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလည်းကောင်း စာရင်း ဇယားနှင့် မှတ်တမ်းများပြုစုခြင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စေတနာရှင် များနှင့် အများပြည်သူတို့ ထင်သာမြင်သာရှိစေရန် လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့် ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်မှုများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊

- (ဖ) နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းရပ်များ ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအမံများ ပါရှိစေရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့သို့ အကြံပြု တင်ပြခြင်း၊
- (ဗ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်သည့် ဒေသတွင်ဖြစ်စေ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် ဒေသတွင်ဖြစ်စေ အမျိုးသားကော်မတီက တိုက်ရိုက် တာဝန်ယူ၍ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ရသည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို လိုအပ် ပါက ယင်းဒေသနှင့် အနီးအနားရှိ ဒေသများ၌ အခြေစိုက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဘ) မမျှော်မှန်းနိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး အပါအဝင် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး၊ ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေးနှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ရေရှည်ကာကွယ်နိုင်ရေးတို့အတွက် လိုအပ်သည့် အစီအမံများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (မ) အမျိုးသားကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာန၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်အား လွှဲအပ်ဆောင်ရွက် စေခြင်း၊
- (ယ) အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုရန်ပုံငွေကို ပြည်ထောင်စု စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးနှင့် ညှိနှိုင်းရေးဆွဲထားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံ ခန့်ခွဲမှု ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ သုံးစွဲခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊
- (ရ) နိုင်ငံရပ်ခြားဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၏ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံ ခန့်ခွဲမှုရန်ပုံငွေသို့ထည့်ဝင်ရန် လိုအပ်မည့်ငွေကြေးများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့သို့ ထောက်ခံတင်ပြခြင်း၊
- (လ) ပြည်ပနိုင်ငံများ၊ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရပ်ခြား ဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတစ်ခုခုတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပြီး ထိခိုက်ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှု ကြီးမားကြောင်းသိရှိရသည့်အခါ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက် ဖြင့် သင့်လျော်သည့် လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီများပေးခြင်း၊
- (ဝ) ပြည်ပနိုင်ငံတစ်ခုခုက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့် အခြားနိုင်ငံတစ်ခုခု သို့ စားရေရိက္ခာနှင့်ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးပစ္စည်းများကို ထောက်ပံ့ကူညီရာတွင် နိုင်ငံတော်အား စခန်းထောက်အဖြစ် ဖြတ်သန်းပြီး ထောက်ပံ့ ကူညီခြင်း နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ခွင့်ပြုခြင်း၊

(သ) နိုင်ငံတော်အတွင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကူးစက်ရောဂါများကို အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ လည်းကောင်း၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကူးစက်ရောဂါများကိုပြည်တွင်းသို့လည်းကောင်းကူးစက်ပြန့်ပွားမှုမရှိစေရေးအတွက် တားဆီးခြင်း၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းတို့ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများအား ညွှန်ကြားခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ဟ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ပေးအပ်သည့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အခြားလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခြင်း။

၆။ အမျိုးသားကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ရုံးလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

အခန်း (၄)

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊

ယင်းတို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

ဖွဲ့စည်းခြင်း

၇။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် -

(က) တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ဒေသအလိုက် အနီးကပ်ကြီးကြပ်၍ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်က ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဖွဲ့စည်းသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များကိုလိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၈။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် -

(က) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ဒေသအလိုက် အနီးကပ်ကြီးကြပ်

၍ ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် သင့်လျော်သောပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် သဘာဝ
ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းပြီး ယင်းတို့၏ တာဝန်နှင့်
လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ရမည်။

- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဖွဲ့စည်းသော ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့များကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်
ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

တာဝန် နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၉။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏
တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

- (က) အမျိုးသားကော်မတီ၏ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုနှင့်အညီ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ
စီမံခန့်ခွဲမှုကို သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ
စေတနာရှင်များ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများ
နှင့်ညှိနှိုင်းပူးပေါင်း၍ ထိရောက်လျင်မြန်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ခ) နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ ဒေသအသီးသီးတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ
ရှိ မရှိ ကို အမြဲမပြတ် စောင့်ကြည့်လေ့လာပြီး ယင်းအန္တရာယ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့်
သတင်းအချက်အလက်များရရှိပါက အမျိုးသားကော်မတီသို့ဆောလျင်စွာတင်ပြခြင်း၊
- (ဂ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ
လျော့ပါးရေးအတွက် ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအပါအဝင်အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း
များကို ချက်ချင်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်ဒေသရှိ ဘေးသင့်သူများ လက်ဝယ်သို့
စားရေရိက္ခာ နှင့် ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးပစ္စည်းများ
စနစ်တကျ အချိန်မီရောက်ရှိစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (င) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့် ဒေသတွင်းရှိ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများ၊ မီးသတ်
တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ စေတနာရှင်များ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့်
အစိုးရမဟုတ်သောအခြားအဖွဲ့အစည်းများ၏ အဖွဲ့ဝင်များအား သဘာဝဘေးအန္တရာယ်
ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများတွင် သင့်လျော်သောကဏ္ဍများ၌ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်
စေရန် အကူအညီတောင်းခံခြင်းနှင့် အခမဲ့ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းကို လက်ခံခြင်း၊
- (စ) ဘေးသင့်သူများအတွက် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်အား အသုံးပြုပေးပြီး အသုံးပြုရန်
ညွှန်ကြားခြင်းနှင့် ယင်းတို့အား ယာယီနေရာချထားခြင်း၊
- (ဆ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့်အခါ ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ လျော့ပါးရေး
အတွက် အခြားတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များသို့လည်းကောင်း၊
ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့များသို့လည်းကောင်း လိုအပ်သောအကူအညီများ တောင်းခံခြင်း၊

- (ဇ) အခြားတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တစ်ခုခုတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်အခါ ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ လျော့ပါးရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ကဖြစ်စေ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့က ဖြစ်စေ အကူအညီများတောင်းခံလာပါက လိုအပ်သောအကူအညီများနှင့် ထောက်ပံ့မှု များပေးခြင်း၊
- (ဈ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ကျရောက်မည့်အခြေအနေ တွင်ဖြစ်စေ ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ လျော့ပါးရေးအတွက်ဒေသတွင်းရှိ ပြည်သူ များအား သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သည့်နေရာနှင့် အဆောက်အအုံတို့မှ ဖယ်ရှားထွက်ခွာကြရန် ညွှန်ကြားခြင်းနှင့် ဘေးလွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်ရန် လိုအပ်သည်များ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ည) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှု လျော့ပါးရေးအတွက် မည်သည့် အတားအဆီးကိုမဆို ဖျက်ဆီးရန်ဖြစ်စေ၊ ဘေးလွတ်ရာနေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်း ရန်ဖြစ်စေ၊ အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို အသုံးပြုရန် သို့မဟုတ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်စေ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် သို့မဟုတ် ကျရောက်မည့်ဒေသရှိ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အား ညွှန်ကြားခြင်းနှင့် ထိုသို့ ဆောင်ရွက် ရာတွင် အခြားနယ်မြေဒေသများသို့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ပြန့်ပွားသွားစေ နိုင်ပါက အမျိုးသား ကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်ရယူ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဋ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ကူးစက်ရောဂါများကို အခြားတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များ၊အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့လည်းကောင်း၊ အခြား တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များ၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများတွင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကူးစက်ရောဂါများကို မိမိတို့ ဒေသအတွင်းသို့လည်းကောင်း ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုမရှိစေရေးအတွက် တားဆီးခြင်း၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းတို့ကိုသက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရဌာနအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်း၍ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊
- (ဌ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် စီမံထားရှိသည့် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် သီးသန့်နေရာဒေသသို့ ဖြစ်စေ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် နယ်မြေနှင့် အနီးအနားနယ်မြေများသို့ဖြစ်စေ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ဝင်ရောက်ခြင်း မပြုရန် တားမြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းအဆောက်အအုံနှင့် နေရာဒေသတို့မှ ထွက်ခွာသွားရန် သက်ဆိုင်သူများကို ညွှန်ကြားခြင်း၊

- (၃) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် နယ်မြေတွင် လုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကိစ္စများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ပ) လုပ်ငန်းတာဝန် တစ်ရပ်ရပ်ကို ပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်လျော်သည့် အစိုးရ၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းကိုဖြစ်စေ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ လွှဲအပ်ဆောင်ရွက်စေခြင်း၊
- (ဏ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို စာရင်းကောက်ယူ၍ မှတ်တမ်းပြုစုခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊
- (တ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေကို အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်ဖြင့်ရေးဆွဲသည့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ သုံးစွဲခြင်းနှင့် စီမံ ခန့်ခွဲခြင်း၊
- (ထ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့နှင့် အမျိုးသားကော်မတီက ပေးအပ်သော အခြားလုပ်ငန်း တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခြင်း။

၁၀။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာ ချထားရေးရုံးများသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ကြီးကြပ်မှု ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၅)

သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သော ဒေသ ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခြင်း

၁၁။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးတွင်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ နယ်မြေဒေသတစ်ခုခုတွင်သော်လည်းကောင်း အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်ပျက်စီးမှု အလွန်ကြီးမားသည့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ကြောင်း အမျိုးသားကော်မတီက တင်ပြ၍ဖြစ်စေ၊ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ သိရှိရသည့်အခါ ယင်းဒေသကို မူလအခြေအနေသို့ အမြန်ပြန်လည် ရောက်ရှိစေရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါက အဆိုပါ ဒေသကို အချိန်ကာလနှင့် နယ်မြေဒေသပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သော ဒေသဖြစ်ကြောင်း ကြေညာနိုင်သည်။

၁၂။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့်ဒေသဖြစ်ကြောင်း ကြေညာ ပြီးနောက် သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်ကာလနှင့် နယ်မြေဒေသကို လိုအပ်သလို တိုးချဲ့ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

အခန်း (၆)

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

၁၃။ ဤဥပဒေအရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် -

(က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများလျော့ပါးနိုင်သမျှလျော့ပါးရေးအတွက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုစီမံချက်များနှင့်အညီ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များချမှတ်ပြီး အောက်ပါလုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်ရမည်-

(၁) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ၊

(၂) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့်အခါ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး အပါအဝင် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုလုပ်ငန်းများ၊

(၃) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးနောက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် လူနေမှုဘဝရောက်ရှိစေရန်ဆောင်ရွက်သည့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးသည့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အား ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကလေးသူငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းသူများနှင့် အမျိုးသမီးများ (အထူးသဖြင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ နှင့် သားသည်မိခင်များ)အား ဦးစားပေးပြီး ကူညီစောင့်ရှောက်ရမည်။

(ဂ) ဘေးသင့်သူများအား ထောက်ပံ့ကူညီရာတွင် လူ့ဂုဏ်သိက္ခာ ထိခိုက်စေမည့်ပြုမူဆောင်ရွက်မှုမျိုး မဖြစ်စေရန် ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

၁၄။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအတွက် ကြိုတင်စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများတွင် အောက်ပါတို့ပါဝင်သည် -

(က) အမျိုးသားကော်မတီနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အသီးသီးက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များ ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်စေရေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) နိုင်ငံတော်အဆင့်မှ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်အထိ အဆင့်တိုင်းတွင် ဘေးကင်းလုံခြုံ၍ ဘေးဒဏ်ကြုံကြုံခံနိုင်သော အလေ့အထစွဲမြဲလာစေရန်အသိပညာ၊ အတတ်ပညာနှင့် တီထွင်ကြံဆမှုတို့ကို အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- (ဃ) နိုင်ငံတော်၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အစီအမံများကို တစ်ပါတည်း ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (င) နိုင်ငံတော်အဆင့်မှ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်အထိ အဆင့်တိုင်းတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ထိရောက်စွာ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ခိုင်မာစွာတည်ဆောက်ခြင်း။

၁၅။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိသည့်ဒေသ၌ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းများတွင် အောက်ပါတို့ပါဝင်သည်-

- (က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်သောဒေသကို ဖော်ထုတ်၍ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေဆန်းစစ်ချက်ပြုစုခြင်းနှင့် အရေးပေါ်ဆောင်ရွက်ရမည့် စီမံချက်များရေးဆွဲခြင်း၊
- (ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများကို အများပြည်သူသို့ အသိပညာပေးခြင်း၊ ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များ ထားရှိဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် အစမ်းလေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်း၊
- (ဂ) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရသည့် မမျှော်မှန်းနိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ လျော့ပါးစေရေးအတွက် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်တတ်ပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ကြုံကြုံခံနိုင်သည့် ဒေသဆိုင်ရာလူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် ပြည်သူလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊
- (ဃ) အမျိုးသားကော်မတီနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာလူထု အခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းများတွင် လူငယ်လူရွယ် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ အပါအဝင် ရပ်ရွာလူထုမှ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန်လမ်းညွှန်ခြင်း၊စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်းနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (င) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လွတ်ကင်းသည့် နေရာဒေသသို့ အများပြည်သူတို့ အချိန်မီ ရှောင်တိမ်းနိုင်ရေးနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာများ၊ ကျွဲ နွား တိရစ္ဆာန်များကို ရွှေ့ပြောင်းနိုင်ရေးတို့အတွက် သတင်းအချက်အလက်များနှင့်သတိပေးချက်များ ကြိုတင်ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့် အကူအညီများပေးခြင်း၊
- (စ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် အနည်းဆုံးလိုအပ်သည့် အရေးပေါ်စားရေရိက္ခာနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးပစ္စည်းများ အဆင်သင့် ကူညီထောက်ပံ့နိုင်ရန် စုဆောင်းသိုလှောင်ထားခြင်း၊

- (ဆ) ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ထောက်ပံ့ရေးလုပ်ငန်းများကို လျင်မြန်ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် တပ်မတော်၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၊ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့၊ ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီများ ရယူနိုင်ရန် စီမံထားရှိခြင်း၊
- (ဇ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကြီးမားပါက ပြည်ပနိုင်ငံများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရပ်ခြားဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများက လိုအပ်သောအကူအညီပေးနိုင်ရေးအတွက် သတင်းကွန်ယက်ဆက်သွယ်ထားရှိခြင်း၊
- (ဈ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးနောက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် လူနေမှုဘဝရရှိစေရေးအတွက် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် အခြားကဏ္ဍများတွင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကြိုတင်စီစဉ်ထားရှိခြင်း၊
- (ည) ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤဥပဒေအရ ပေးအပ်သော အခြားလုပ်ငန်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခြင်း။

၁၆။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိသည့်ဒေသတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း လုပ်ငန်းများတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည် -

- (က) အလွယ်တကူရှောင်တိမ်းရန် မဖြစ်နိုင်သော ဒေသတွင် မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ အဆောက်အအုံများနှင့် အသက်ကယ်ကုန်းများ ဆောက်လုပ်ထားခြင်း၊
- (ခ) ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း တစ်လျှောက်နှင့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းခံရနိုင်သည့်ဒေသများတွင် တာတမံများ တည်ဆောက်ခြင်း၊
- (ဂ) ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ဒီရေတောများ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ကြီးထွားမြန်သစ်ပင်များစိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ဃ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (င) ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဤဥပဒေအရပေးအပ်သောအခြားလုပ်ငန်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခြင်း။

၁၇။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်အခါ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး အပါအဝင် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အောက်ပါတို့ပါဝင်သည် -

- (က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ပျောက်ဆုံးနေသူများကို အရေးပေါ်ရှာဖွေကယ်ဆယ်ခြင်း၊

- (ခ) ဘေးသင့်သူများအား ဘေးလွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းပေးခြင်း နှင့် ယာယီခိုလှုံရာ အဆောက်အအုံများတွင် နေရာချထားပေးခြင်း၊
- (ဂ) စားရေရိက္ခာနှင့် ကယ်ဆယ်ရေး ပစ္စည်းများ အရေးပေါ် ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊
- (ဃ) အပျက်အစီးများ ရှင်းလင်းဖယ်ရှားခြင်းနှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ပဏာမစာရင်း ပြုစုခြင်းနှင့် ထောက်ပံ့ရန် လိုအပ်မှုများအတွက် ဆန်းစစ်ချက်များ ပြုလုပ်ခြင်း၊
- (င) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အရေးပေါ် ကွပ်ကဲရေးရုံး ဖွင့်လှစ်ပြီး အနီးကပ် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (စ) နယ်လှည့်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း၍ ဒေသခံပြည်သူတို့အား အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် ကူးစက်ရောဂါများမကျရောက်စေရေး အတွက်ကာကွယ်ခြင်း၊
- (ဆ) ယာယီဆေးခန်းနှင့် ဆေးရုံများ ဖွင့်လှစ်၍ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသူနှင့် မကျန်းမာသူများ အား ဆေးဝါးကုသမှုပေးခြင်း၊
- (ဇ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး အပါအဝင် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဈ) ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအပါအဝင် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤဥပဒေအရ ပေးအပ်သော အခြားလုပ်ငန်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခြင်း။

၁၈။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပြီးနောက် ဆောင်ရွက်ရမည့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး နှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် အောက်ပါတို့ပါဝင်သည် -

- (က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းများကို ကောက်ယူခြင်းနှင့် အတည်ပြုခြင်း၊
- (ခ) ဘေးသင့်သူများအား လုံလောက်သော စားရေရိက္ခာနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ပစ္စည်းများကို ဆက်လက်ထောက်ပံ့ခြင်းနှင့် ခွင့်ပြုရန်ပုံငွေမှ သင့်လျော်သော ထောက်ပံ့ငွေများပေးခြင်း၊
- (ဂ) ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အခြေအနေပေါ် မူတည်၍ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းစီမံချက် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးသည့်အဆောက်အအုံများ၊ နေအိမ်များ ကို သင့်လျော်သည့် နေရာတွင် သဘာဝဘေးဒဏ်ခံ အဆောက်အအုံများအဖြစ် ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်း၊

- (င) ဘေးသင့်သူများအတွက် လိုအပ်သော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးပြန်လည် လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ပြန်လည်ထူထောင်ပေးခြင်း၊
- (စ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်ခံစားရသူများအား စိတ်ဓာတ် ပြန်လည်မြှင့်တင်ပြီး လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် ပြန်လည်ဝင်ဆံ့နိုင်ရန်ထူထောင်ပေးခြင်း၊
- (ဆ) ဘေးသင့်သူများအား ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ကူးစက်ရောဂါအန္တရာယ်များမှ ကာကွယ်ပေးခြင်း၊
- (ဇ) ဘေးသင့်သူများအနက် ကျောင်းနေသူများ ပညာရေးအရှိန်အဟုန်မပျက် ဆက်လက် သင်ယူနိုင်ရေးအတွက်စာသင်ကြားနိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနှင့် စာသင်ကျောင်းများ ပြန်လည်တည်ဆောက်ပေးခြင်း၊
- (ဈ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့်ဒေသတွင် ဘေးသင့်သူများ၏ လုံခြုံရေး နှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ည) ဘေးသင့်သူများအား လူကုန်ကူးမှုမှ တားဆီးကာကွယ်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ လူကုန်ကူးမှု တားဆီးကာကွယ်ရေး အဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဋ) ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤဥပဒေအရ ပေးအပ်သော အခြား လုပ်ငန်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခြင်း။

အခန်း (၇)

သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေ

၁၉။ အမျိုးသားကော်မတီသည်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက် ရန် အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုရန်ပုံငွေကို အောက်ပါရငွေများဖြင့် ထူထောင်ရမည် -

- (က) ပြည်ထောင်စု၏ ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ထည့်ဝင်ငွေ၊
- (ခ) ပြည်ပနိုင်ငံများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရပ်ခြားဒေသတွင်း အဖွဲ့ အစည်းများထံမှထောက်ပံ့ငွေ၊ လှူဒါန်းငွေ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှချေးငွေများနှင့် အခြား တရားဝင်ရငွေများ၊
- (ဂ) ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့များ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ စေတနာရှင်များ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၏ ထောက်ပံ့ငွေနှင့်လှူဒါန်း ငွေများ၊
- (ဃ) ရန်ပုံငွေမှရရှိသည့် တရားဝင်တိုးပွားသည့်ငွေ။

၂၀။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များသည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုရန်ပုံငွေကိုအမျိုးသား ကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ အောက်ပါရငွေများဖြင့် ထူထောင်ရမည် -

- (က) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ထည့်ဝင်ငွေ၊
- (ခ) ပြည်ပနိုင်ငံများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရပ်ခြားဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများထံမှ ထောက်ပံ့ငွေ၊ လှူဒါန်းငွေများနှင့် အခြား တရားဝင်ရငွေများ၊
- (ဂ) ပြည်တွင်း ပြည်ပရှိ စေတနာရှင်များ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများ ၏ ထောက်ပံ့ငွေနှင့် လှူဒါန်းငွေများ၊
- (ဃ) ရန်ပုံငွေမှ ရရှိသည့် တရားဝင် တိုးပွားသည့်ငွေ။

၂၁။ အမျိုးသားကော်မတီသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများကို ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးနှင့် ညှိနှိုင်းရေးဆွဲရမည်။

၂၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များသည် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများကို ရေးဆွဲရမည်။

၂၃။ အမျိုးသားကော်မတီသည် လိုအပ်ပါက အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေမှ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေ သို့ ခွဲဝေပေးနိုင်သည်။

၂၄။ အမျိုးသားကော်မတီသည် အမျိုးသား သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုရန်ပုံငွေနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုရန်ပုံငွေတို့ကို သုံးစွဲခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ တင်ပြရမည်။

အခန်း (၈)

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၂၅။ မည်သူမဆို ဆန်းစစ်ချက် မပြုလုပ်ဘဲ ပေါ့ဆစွာ ဆောင်ရွက်မှု တစ်ခုခုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဘေးအန္တရာယ်တစ်စုံတစ်ရာ ကျရောက်နိုင်သည်ကို သိလျက်နှင့် တမင်ပြုလုပ်မှုကြောင့်ဖြစ်စေ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လျှင် သို့မဟုတ် ဖြစ်ပေါ်စေရန် အကြောင်းရှိလျှင် ထိုသူကို သုံးနှစ် ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

၂၆။ မည်သူမဆို ဤဥပဒေအရတာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ် အား သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုတစ်ရပ်ရပ် ဆောင်ရွက်သည်ကို နှောင့်ယှက်ခြင်း၊ တားဆီးခြင်း၊ ဟန့်တားခြင်း၊ လက်ရောက်မှုကျူးလွန်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြစ်မှုမကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမူခြင်းပြုကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၇။ မည်သူမဆိုအများပြည်သူ အထိတ်တလန့်ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်မမှန် သတင်းလွှင့်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၈။ ဤဥပဒေအရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့်မည်သည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ် မဆို အောက်ဖော်ပြပါ ပြုလုပ်မှု သို့မဟုတ် ပျက်ကွက်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

(က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုစာရင်းကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘော ဖြင့် မမှန်မကန်ရေးသွင်းခြင်း၊

(ခ) ပေးအပ်သောတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် တမင် ပျက်ကွက်ခြင်း။

၂၉။ မည်သူမဆို ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာနှင့် အမိန့်တို့ ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၃၀။ မည်သူမဆို အောက်ဖော်ပြပါ ပြုလုပ်မှု သို့မဟုတ် ပျက်ကွက်မှု တစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန် ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ် ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

(က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် ဤဥပဒေ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ညွှန်ကြားချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာရန် တမင်ပျက်ကွက်ခြင်း၊

(ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်နေရာ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံ အတွင်းသို့ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ဝင်ရောက်ခြင်း၊

(ဂ) ဘေးသင့်သူများအား ထောက်ပံ့သည့် စားရေရိက္ခာနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးပစ္စည်းများကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အသုံးပြုခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ တားဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ဖျက်ဆီးခြင်း၊

(ဃ) ဤဥပဒေအရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်ထံ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ခံစားရသည်ဟု မဟုတ်မမှန် လိမ်လည်၍ စားရေရိက္ခာနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ပစ္စည်းများကိုဖြစ်စေ၊ ထောက်ပံ့ငွေ ကိုဖြစ်စေ တင်ပြတောင်းခံခြင်း။

၃၁။ မည်သူမဆို သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နေသည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ ကျရောက်တော့ မည့်အခိုက်တွင်ဖြစ်စေ ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ လျော့ပါးစေရန်အလို့ငှာလည်းကောင်း၊ သဘာဝ

ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးနှင့် လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများကို အဟန့်အတား မဖြစ်စေရန် အလို့ငှာလည်းကောင်း၊ ယင်းနေရာရှိ ပြည်သူများအား သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်သည့် နေရာနှင့် အဆောက်အအုံတို့မှ ဖယ်ရှားထွက်ခွာကြရန် သို့မဟုတ် ဘေးလွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်ရန် ညွှန်ကြားသည်ကို လိုက်နာရန် တမင်ပျက်ကွက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်လထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

အခန်း (၉)

အထွေထွေ

၃၂။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအတွက်နိုင်ငံတော်အတွင်းသို့ တင်သွင်း သည့်စားရေရိက္ခာနှင့်ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးပစ္စည်းများကို သက်ဆိုင်ရာ တည်ဆဲဥပဒေအရ အခွန်အကောက် ပေးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရှိစေရမည်။

၃၃။ အမျိုးသားကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကုန်ကျစရိတ်အဝဝကို လူမှု ဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ကျခံရမည်။

၃၄။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ပြည်တွင်း ပြည်ပဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်အား သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်တစ်ရပ်ရပ် ထမ်းဆောင်ချိန်၌ သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းအလိုက် သတ်မှတ်ထားသော ဝတ်စုံကိုဝတ်ဆင်ရန်၊ အမှတ်အသားတံဆိပ်ကို တပ်ဆင်ရန် ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၅။ ဤဥပဒေအရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်အား သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုတစ်ရပ်ရပ်ကို သဘောရိုးဖြင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမကြောင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကြောင်းဖြင့်ဖြစ်စေ မည်သည့်တရားရုံးတွင်မျှ တရားစွဲဆို အရေးယူခြင်းမရှိစေရ။

၃၆။ ဤဥပဒေအရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လတ်တလော မကျရောက်သေးသော်လည်း ဘေးအန္တရာယ် မကြာမီ ကျရောက်လာနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ရသည့် နေရာရှိ ပြည်သူများအား ရွှေ့ပြောင်းရန် လိုအပ်ပါက ၎င်းတို့၏ဆန္ဒနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၇။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေး ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုခုကြောင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပစ္စည်း တစ်ခုခုတွင်တိုက်ရိုက်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုရှိခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ လူ့အသက်ဆုံးရှုံးခြင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ထိခိုက်ခြင်းရှိခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း နစ်နာသူသည် သတ်မှတ်ချက်များ နှင့်အညီ လျော်ကြေးငွေရပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၃၈။ တပ်မတော်နယ်မြေတစ်ခုခုတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုခုကို ဆောင်ရွက်ရန်ရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်ပိုင်ပစ္စည်းတစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍အသုံးပြုရန် ရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရန် သို့မဟုတ် အသုံးပြုရန် နယ်မြေတာဝန်ခံတပ်မှူး ၏ သဘောတူညီချက်ရယူဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၉။ ဤဥပဒေ အာဏာမသက်ရောက်မီ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ထုတ်ပြန်ခဲ့သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များသည်ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ နှင့် မဆန့်ကျင်သရွေ့ အတည်ဖြစ်သည်။

၄၀။ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုများကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုများအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

၄၁။ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်သာ တရားစွဲဆိုရမည်။

၄၂။ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုများကို ဤဥပဒေအရသာ အရေးယူရမည်။

၄၃။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် -

- (က) လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စု အစိုးရ အဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
- (ခ) အမျိုးသားကော်မတီနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများသည် လိုအပ်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လည်းကောင်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာနသည် လိုအပ်သောအမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လည်းကောင်း ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
- (ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ)သိန်းစိန်
နိုင်ငံတော်သမ္မတ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်